

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин

Кафедра права

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Господарське право України

Освітньо-професійна програма Право

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Присяжнюк Михайло Петрович
Профайл викладача	http://pravo.khnu.km.ua/professorsko-vykladatskyj-sklad/
E-mail викладача(ів)	prysyazhnyuk@ukr.net
Контактний телефон	-
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=6074
Консультації	Очні: згідно розкладу; он-лайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	3	5	5	150	68	34		34		82			+	

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Господарське право України» є дисципліною професійної підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» за освітньо-професійною програмою «Право». Дисципліна викладається для студентів денної форми навчання юридичної спеціальності. Її вивчення обумовлене необхідністю формування системних знань у сфері правового регулювання господарської діяльності. В рамках цієї навчальної дисципліни передбачається вивчення усієї сукупності господарських правовідносин між суб'єктами господарювання, що регулюються господарським законодавством України. Навчальна дисципліна поєднує теоретичні основи, законодавче регулювання та практичні проблеми господарського права України.

При викладанні застосовуються лекції із використанням методів проблемного навчання; практичні заняття, включно із вирішенням ситуаційних завдань, а також самостійна робота. Самостійна робота студентів є необхідним елементом навчального процесу та полягає в опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до практичних занять, контрольної роботи, тестування, у виконанні індивідуальних завдань та підготовці до підсумкового контролю.

Пререквізити: теорія держави і права, цивільне право України;

кореквізити: фінансове право України, господарське процесуальне право України, навчальна практика.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни: формування у студентів глибоких теоретичних знань та достатніх практичних навичок з правового регулювання відносин у сфері господарської діяльності.

Завдання дисципліни: сформувати у здобувачів вищої освіти здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, прагнення до збереження навколишнього середовища, знання та розуміння предметної області та професійної діяльності, знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права, знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів, знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання., здатність критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності, здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел; демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права; застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки; готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях; надавати консультації щодо можливих способів захисту прав і інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Тематичний план дисципліни і календар його виконання

Таблиця 2 – Тематичний план дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	Загальна характеристика господарського права та господарського законодавства	Загальна характеристика господарського права та господарського законодавства	Підготовка до семінарського заняття за темою №1: - опрацювання лекційного матеріалу (лекція №1); - вивчення нормативно-правових актів до теми №1.	5	[1; 2, с.19-28; 3; 4, с.13-25]
2	Господарська діяльність	Господарська діяльність	Підготовка до семінарського заняття за темою №2: - опрацювання лекційного матеріалу (лекція №2); - вивчення нормативно-правових актів до теми №2.	5	[1; 2, с.19-44; 3; 4, с.26-59]
3	Господарські правовідносини	Господарські правовідносини	Підготовка до семінарського заняття за темою №3: - опрацювання лекційного матеріалу (лекція №3); - вивчення нормативно-правових актів до теми №3	5	[1; 2, с.29-39; 3; 4, с.20-23]

4	Суб'єкти господарської діяльності	Суб'єкти господарської діяльності	Підготовка до семінарського заняття за темою №4: - опрацювання лекційного матеріалу (лекція №4); - вивчення нормативно - правових актів до теми №4; підготовка до контрольної роботи за темами №1-3	5	[1; 2, с.82-156; 3; 4, с.115-140]
5	Реєстрація суб'єктів господарювання	Реєстрація суб'єктів господарювання	Підготовка до семінарського заняття за темою №5: - опрацювання лекційного матеріалу (лекція №5); - вивчення нормативно - правових актів до теми №5	5	[1; 2, с.178-227; 3; 4, с.]
6	Майнова основа господарювання	Майнова основа господарювання	Підготовка до семінарського заняття за темою №6: - опрацювання лекційного матеріалу (лекція № 6); - вивчення нормативно - правових актів до лекції №6	5	[1; 2, с.310-345; 3; 4, с.199-218]
7-8	Господарські зобов'язання	Господарські зобов'язання	Підготовка до семінарських занять за темою №7: - опрацювання лекційного матеріалу (лекція №7); - вивчення нормативно - правових актів до теми №7	10	[1; 2, с.378-432; 3; 4, с.287-314]
9-10	Правове регулювання відновлення платоспроможності банкрутства	Правове регулювання відновлення платоспроможності та банкрутства	Підготовка до семінарських занять за темою №8: - опрацювання лекційного матеріалу (лекція № 8); - вивчення нормативно - правових актів до теми №8;	10	[1; 2, с.249-308; 3; 4, с.335-388]
11	Господарсько - правова відповідальність	Господарсько-правова відповідальність	Підготовка до семінарського заняття за темою №9: - опрацювання лекційного матеріалу (лекції №9); - вивчення нормативно - правових актів до теми №9; - підготовка до тестового контролю за темами №7-8	5	[1; 2, с.434-462; 3; 4, с.315-334]

12	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	Підготовка до семінарського заняття за темою №10: - опрацювання лекційного матеріалу (лекція №10); - вивчення нормативно - правових актів до теми №10; - підготовка до захисту індивідуального завдання	5	[1; 3; 4, с.586-606]
13	Правове регулювання господарсько-торговельної діяльності	Правове регулювання господарсько-торговельної діяльності	Підготовка до семінарського заняття за темою №11: - опрацювання лекційного матеріалу (лекція №11); - вивчення нормативно - правових актів до теми №11; (лекція №11); - вивчення нормативно -правових актів до теми №11.	5	[1; 3; 4, с.388-414]
14	Правове регулювання будівельної діяльності	Правове регулювання будівельної діяльності	Підготовка до семінарського заняття за темою №12: - опрацювання лекційного матеріалу (лекція №12); - вивчення нормативно - правових актів до теми №12	5	[1; 2, с.; 3; 4, с.482-488]
15	Правове регулювання сільськогосподарської діяльності	Правове регулювання сільськогосподарської діяльності	Підготовка до семінарського заняття за темою №13: - опрацювання лекційного матеріалу (лекція №13); - вивчення нормативно - правових актів до теми №13;	5	[1; 3; 4, с.415-448]
16	Правове регулювання інвестиційної діяльності	Правове регулювання інвестиційної діяльності	Підготовка до семінарського заняття за темою №14: - опрацювання лекційного матеріалу (лекція №14); - вивчення нормативно - правових актів до теми №14	5	[1; 3; 4, с.488-497]
17	Правове регулювання економічної конкуренції	Правове регулювання економічної конкуренції	Підготовка до семінарського заняття за темою №15: - опрацювання лекційного матеріалу (лекція № 15); - вивчення нормативно - правових актів до лекції №15	2	[1; 2, с.45-88; 3]
			Всього за семестр	82	

Примітка: * Лекції проводяться щотижня по дві години, практичні заняття проводяться щотижня по дві години

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене

практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність.

Індивідуальна робота кожного студента є необхідним елементом самостійної роботи. Виконуючи самостійну роботу з дисципліни, студент має дотримуватися політики доброчесності. У разі наявності плагіату він отримує незадовільну оцінку і має виконати завдання за новою темою. Значення індивідуальної роботи полягає у заохоченні студентів до аналізу нормативно-правових джерел, активної творчої роботи із опрацюванням рекомендованої літератури; формування у студентів вміння орієнтуватися в нормативних джерелах; вироблення у майбутніх спеціалістів практичних навичок реалізації норм чинного законодавства. Індивідуальна робота передбачає підготовку реферату або реферативного повідомлення з обраної студентом тематики та підготовку до практичних занять. Вимоги до виконання індивідуальних завдань закріплені робочою програмою дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється усним опитуванням, письмовим опитуванням (тестування), контрольною роботою; якість виконання, набуття теоретичних знань і практичних навичок перевіряється шляхом розв'язання практичних завдань та веденням дискусій під час усного опитування, а також виконанням самостійної роботи (виконання та презентація індивідуального завдання).

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів у першому семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота	Семестровий контроль, іспит
Семінарські заняття	Контрольна робота	Тестовий контроль	Індивідуальне завдання	Підсумковий контрольний захід
УО (мінімальна кількість оцінок усього опитування – 6)	КР	ТК	ІЗ	
ВК: 0,3	0,1	0,1	0,1	
				0,4

Примітка: УО- усне опитування, ВК – ваговий коефіцієнт; КР- контрольна робота, ТК – тестовий контроль;; ІЗ - індивідуальне завдання.

Оцінювання тестових завдань

Тестове завдання для кожного студента складається з десяти тестів, кожен з яких оцінюється чотирма балами. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 40. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестове завдання	1 – 10	11-20	21-30	31-40
Оцінка	2	3	4	5

Якщо відповідь на тестове завдання має 2-3 правильних значення, а студент вказав частину з них, то сума балів у цьому випадку буде пропорційна кількості правильних відповідей. Наприклад, у тесті є три правильних відповіді, а студент вказав лише дві з них, тоді він отримує за тестове завдання два бали з трьох. На тестування відводиться 15 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей повинні бути заповнені цифрами, що відповідають вірним, на погляд студента, відповідям. Через 15 хвилин студенти здають викладачу завдання з талонами відповідей. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він повинен перездати її у встановленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється мінімальна оцінка „задовільно”.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ECTS	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання
A	4,75-5,00	5	Зараховано Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок. Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
B	4,25-4,74	4	

C	3,75-4,24	4	Незараховано	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3.00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2		Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Контрольні питання з дисципліни

1. Поняття господарського права. Співвідношення господарського з іншими галузями права.
2. Предмет, метод, принципи правового регулювання господарського права.
3. Поняття, ознаки та види господарських правовідносин.
4. Підприємництво: поняття, ознаки, класифікація. Сутність підприємництва в економічній теорії.
5. Господарська некомерційна діяльність як предмет регулювання господарського права: поняття, суб'єкти, значення.
6. Наука господарського права.
7. Поняття і загальна характеристика джерел господарського права.
8. Система господарського законодавства. Проблеми розвитку і вдосконалення господарського законодавства.
9. Загальна характеристика Господарського кодексу України. Спори навколо кодифікації господарського законодавства.
10. Методи та форми державного регулювання господарських відносин.
11. Поняття та принципи державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності.
12. Поняття, заходи державного контролю та нагляду за господарською діяльністю.
13. Правила і підстави проведення планових та позапланових перевірок фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання.
14. Способи та форми підтримки малого підприємництва.
15. Поняття та складові легалізації суб'єктів господарювання.
16. Загальна характеристика державної реєстрації, поняття, цілі та принципи.
17. Установчі документи юридичних осіб.
18. Порядок державної реєстрації змін до установчих документів юридичних осіб.
19. Підстави та порядок припинення діяльності юридичних осіб.
20. Підстави та порядок припинення фізичних осіб-підприємців.
21. Поняття, строки та порядок видачі ліцензії.
22. Підстави відмови у видачі ліцензії.
23. Поняття, види патентування і види діяльності, що підлягають патентуванню.
24. Дозвільна система у сфері господарювання.
25. Поняття, ознаки та види суб'єктів господарського права.
26. Поняття підприємства як самостійного суб'єкта господарювання та його види.
27. Правовий статус фізичної особи-підприємця.
28. Відособлені підрозділи суб'єктів господарювання, поняття, повноваження.
29. Правовий статус державних комерційних підприємств.
30. Правовий статус казенних підприємств.
31. Правовий статус, види та порядок утворення акціонерного товариства.
32. Правовий статус та порядок утворення товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю.
33. Господарські об'єднання – поняття, види, специфіка.
34. Холдингові компанії та дочірні підприємства.
35. Кредитні спілки та інші фінансові установи у сфері господарювання.
36. Загальна характеристика та функції торгівельно-промислових палат.
37. Право власності - основне речове право у сфері господарювання: поняття та зміст.
38. Право господарського відання та оперативного управління.
39. Правовий режим та види цінних паперів у господарській діяльності.
40. Поняття та види господарських зобов'язань.
41. Підстави виникнення та припинення господарських зобов'язань.
42. Забезпечення виконання господарських зобов'язань.

43. Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності.
44. Склад господарського правопорушення.
45. Загальна характеристика форм господарсько-правової відповідальності.
46. Стягнення збитків як основна форма господарсько-правової відповідальності.
47. Штрафні санкції в сфері господарювання: поняття та особливості у порівнянні з загально цивільною неустойкою.
48. Оперативно-господарські санкції, їх види та порядок застосування.
49. Поняття та порядок застосування адміністративно-господарських санкцій.
50. Загальна характеристика законодавства про захист економічної конкуренції.
51. Поняття та ознаки монопольного (домінуючого) положення на ринку.
52. Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції: види санкцій та порядок їх застосування.
53. Поняття недобросовісної конкуренції.
54. Загальна характеристика видів недобросовісної конкуренції.
55. Неправомірне зібрання, розголошення і використання комерційної таємниці.
56. Види санкції за порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції та порядок їх застосування.
57. Принципи комерційного розрахунку та власного комерційного ризику у господарській діяльності.
58. Історія виникнення та поняття неплатоспроможності та банкрутства.
59. Основні суб'єкти та стадії провадження у справі про банкрутство.
60. Поняття та функції юридичної служби на підприємстві.

Рекомендована література

Основна література:

1. Господарський кодекс України від 16. 01.2003 р. № 436-IV . Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18. Ст.144.
2. Господарське право України. Загальна частина: підручник / за заг. ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 484 с.
3. Конституція України: прийнята 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення 1 вересня 2020 р.).
4. Щербина В.С. Господарське право: підручник. 6-те вид., перероб. і допов. К.: Юрінком Інтер, 2013. 640 с.

Додаткова література:

5. Кодекс з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2019. № 19. Ст.74.
6. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 року № 1576-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1991. № 49. Ст.682.
7. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 року № 514-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2008. № 50-51. Ст.384.
8. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 6 лютого 2018 року № 2275-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2018. № 13. Ст.69.
9. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. № 31-32. Ст.263.
10. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12 липня 2001 року № 2664-III. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 1. Ст. 1.
11. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР (в редакції Закону від 04.10.2001 р. № 2745-III). Відомості Верховної Ради України. 2002. № 7. Ст. 50.
12. Про платіжні системи та переказ грошей в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. №2346-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 29. Ст.137.
13. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 12.07. 2000 р. №2121-III. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 5 – 6. Ст.30.
14. Про валюту і валютні операції від 21 червня 2018 року № 2473-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 30 Ст.239.
15. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Офіційний вісник України. 2003. № 11. Ст.461.
16. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 р. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 25. Ст. 198.